

Would/Did Hashem Give US the Torah?!

Pre-Shevuos Shiur 5773

1) מסכת שבת – דף פח עמוד ב

ואמר רבי יהושע בן לוי: בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, מה לילוד אשה בינינו? אמר להן: לקבל תורה בא. אמרו לפניו: חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם, **אתה מבקש ליתנה לבשר ודם?** מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו¹? ד' אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים²! אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: החזיר להן תשובה. אמר לפניו: רבונו של עולם, מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם. אמר לו: אחוז בכסא כבודי, וחזור להן תשובה...

2) דרש משה – שבועות, חלק ב, עמ' עג (ר' משה פיינשטיין זצ"ל)

קבלת התורה. **מה שמברכין בחג השבועות שנזכה לקבלת התורה, הא פשוט שאין זה שוב בידינו, שכבר קבלנו אותה במעמד הר סיני, ואנו מושבעין כולנו מהר סיני ולא חלה אף שבועה לא לעבור ולא לקיים? אבל הכוונה הוא שהקדושה שצריך לקבלת התורה זה הוא בידינו...** וכפי הקדושה שנקדש עצמנו כן יהיה קיום מצותינו ללמוד תורתנו, ושפיר אנו מברכין לזה.

3) תורת אמת – שבת אחר שבועות, תרכ"ג בפרשת נשא (ר' יהודה ליב איגר זי"ע)

דכ"ע בשבת ניתנה תורה. י"ל הענין כי התורה הקדושה לגודל עוצם קדושתה אין שייך להתייחס אליה פעולת ההכנה דלתתא שמצד המקבל... ולזה ניתנה ממקור קדושת שבת שהיא קביעא וקיימא בלי שום עובדא דלתתא כלל. כי גם מצות שופר ולולב כשחל בשבת אינו בפועל האדם...

4) דברים (ראה) – פרק יב, פסוק ב

כִּי יִרְחִיב ד' אֱלֹקֶיךָ אֶת גְּבֻלְךָ, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לְךָ, וְאָמַרְתָּ אֲכַלָּה בָּשָׂר, כִּי תֵאָנֶה נִפְשֶׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר, בְּכָל אֹת נִפְשֶׁךָ תֹאכַל בָּשָׂר.

5) שפתי כהן – פרשת ראה, עמ' תרי"א³ (ר' מרדכי הכהן מצפת זצ"ל)

מצאתי כתוב "כִּי יִרְחִיב ד' אֱלֹקֶיךָ אֶת גְּבֻלְךָ" שעיסתך נגבלה ברוחב שנתן לך חכמה שגוזר על הטיפה שלא תאבד החכמה בהבלי העולם, "וְאָמַרְתָּ אֲכַלָּה בָּשָׂר", נוטריקון איני כדאי ללמוד התורה בשביל שאיני ראוי, התורה מסיתתו ואומרת לו "תֵאָנֶה נִפְשֶׁךָ לֶאֱכֹל בָּשָׂר"...

6) ליקוטי יהודה – שבועות, עמ' לח, בשם החידושי הרי"מ זי"ע (ר' יהודה ארי' ליב היינה)

אבי זקני (הח"י הרי"מ) ז"ל אמר שבמתן תורה כתיב הרבה פעמים חושך, הקול מתוך החושך (דברים ה, כ), חושך ענן וערפל (שם ד, יא), שאין יכולים לבוא לעבודת הבורא רק ע"י החושך, דכשמסירין ההסתר נתגלה האור. ופעם אחרת אמר בשם אא"ז הרה"ק הח"י הרי"מ זי"ל לפרש מ"ש חז"ל (יומא דף כח:): יומא דעובא כוליה שמשא, כי כשנסתר צריכים לחפש, כי יש למטה אור, וכשיש הסתר גדול יש קדושה יותר גדולה.

¹ תהלים ח, ה

² תהלים ח, ב

³ הוצאת "מקור הספרים", נדפס מחדש בירושלים, שנת תשס"ה

7) דברים (וזאת הברכה) – פרק לג, פסוקים א-ג

א וְזֹאת הַבְּרָכָה, אֲשֶׁר בְּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹקִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לִפְנֵי מוֹתוֹ. ב וַיֹּאמֶר, ד' מְסִינֵי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לָמוֹ, הוֹפִיעַ מֵהָר פְּאָרֹן, וְאֶתָּה מִרְבַּבַת קִדְשׁ; מִימִינֹו אֲשַׁדַּת (אֲשׁ דָּת) לָמוֹ. ג אֶף חִבֵּב עַמִּים, כָּל קִדְשָׁיו בְּיַדְךָ; וְהֵם תִּכּוּ לְרַגְלְךָ, יִשָּׂא מִדְּבַרְתֶּיךָ.

8) הר צבי – פרשת וזאת הברכה, עמ' קסו (ר' צבי פסח פראנק זצ"ל)

"אֶף חִבֵּב עַמִּים, כָּל קִדְשָׁיו בְּיַדְךָ וְגו'" (לג, ג). אמרו בשם הגרי"ל דיסקין שפירש אף הוא חובב את ישראל, שהקב"ה מחבב את ישראל על שקבלו את התורה, הגם שכל קדשיו בידך, פי' הגם שהיו כל קדושי בידך, היינו שכפית עליהם הר כגיגית, אעפ"כ ראויים הם לחיבה זו הואיל וְהֵם תִּכּוּ לְרַגְלְךָ, יִשָּׂא מִדְּבַרְתֶּיךָ ר"ל שהם בעצמם רצו ג"כ לקבל, שהרי אמרו נעשה ונשמע, רק הכפיה היתה שמא יחזרו בהם כשיראו את האש הגדולה כדאיתא בתוסי' (שבת דף פח), ע"כ ראויין הם לחיבה זו.

9) הלקח והלבוב – שנת תשס"א, פרשת כי תבא, עמ' רנד (ר' אברהם הלוי שארר שליט"א)

"אני נשבע שבועה דאורייתא, שְׁבַעַת שאתה לומד הקב"ה אומר לפמליא דילי' שאינו רוצה לשמוע את הקהילות יעקב, ולא את האבי עזרי, ולא את הבריסקער רב, רק רוצה לשמוע לבחור הזה הלומד אלו מציאות", ושאל אותו הבחור "למה?", וענה לו הקהילת יעקב "ככה", ושוב הקשה הבחור "אבל למה?", ואמר לו הסטייפלער מפני שכתוב במדרש (ויקרא ז) אבל הקב"ה כלי תשמישו שבורים. ולמותר להדגיש כי הבחור הזה הוא כיום אברך חשוב ירא שמים.

10) קובץ כרם שלמה – שנה ז, קובץ ט – בשם ר' שמשון מאוסטרפולי הי"ד למה נתן התורה לישראל על הר חרב? כדי שיתעסקו בתורה אפילו בשעת חורבן...**11) פרקי דרבי אליעזר – פרק מא**

ר' חנינא אומר "בחדש השלישי" היום כפול כלילה⁴, וְנִשְׁנוּ יִשְׂרָאֵל עַד שְׁתֵּי שְׁעוֹת בַּיּוֹם, שְׁשִׁינַת יוֹם בַּעֲצַרְת עֲרִיבָה, וְהַלִּילָה קָצֵר. וְנִצָּא מִשָּׁה וּבָא לְמַחְנֵה יִשְׂרָאֵל וְהָיָה מַעוֹרֵר יִשְׂרָאֵל מִשִּׁינַתָּם. אָמַר לָהֶם עִימְדוּ מִשִּׁינַתְכֶם, כִּבְר בָּא הַחֲתָן וּמִבְקֵשׁ אֶת הַכֹּלָה לְהַכְנִיסָהּ לְחוּפָה וּמִמַּתִּין לָהּ, כְּדִי לִיתֵן לָהֶם אֶת הַתּוֹרָה.

12) מסכת שבת – דף פז עמוד א

דתניא: שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכים הקדוש ברוך הוא עמו. הוסיף יום אחד מדעתו, ופירש מן האשה, ושבר את הלוחות.

13) יורה דעה – הלכות שבועות – סימן רלו, סעיף ד

נשבע לשנות את הידוע לאדם, כגון על איש שהוא אשה או על אשה שהוא איש, חייב משום שבועת שוא. וכן אם נשבע לאמת האמת על דבר שהוא ידוע לכל, כגון על שנים שהם שנים וכיוצא בו; או על דבר שאי אפשר לעשותו, כגון שלא אישן ג' ימים, או שנשבע שלא יאכל ז' ימים, או שנשבע שלא יאכל מכל פירות שבעולם, הוי שבועת שוא ומלקין אותו, וישן לאלתר ואוכל לאלתר.

⁴ ר"ל גדול מהלילה (רד"ל)

14) ארץ צבי - שבועות, עמ' צא (ר' ארי' צבי פרומר הי"ד, אב"ד קוז'יגלוב)
 במדרש (בראשית רבה א, א) איתא: הביט בתורה וברא את העולם⁵ ע"כ, ונראה לפרש דר"ל שהביט בקיום התורה של ישראל שעתידין לקיים, ובכח זה ברא את העולם...

15) אור החיים הקדוש - שמות פרק ג, פסוק ח (ר' חיים אבן עטר זצ"ל)
 וטעם שנסתכנו ישראל במצרים בבירור שער הני לצד שלא היו בני תורה, מה שאין כן דורות האחרונים באמצעות תורתם ישיגו ליכנס לשער הני ולהוציא בולעו מפיו, ואז ספו תמו בחינת הטומאה. ומעתה כל שהיה ד' מוציא ישראל קודם זמן כל שהוא היו ממעטים הבירור והיו מתמעטים במושג ולזה הוציאם בנקודה האחרונה של מ"ט וקודם שיכנסו לשער הני, והוא אומרם ז"ל וגאלם מיד. (פסחים פ"י מ"ה לג"י הרמב"ם).

16) נתיבות שלום - שבועות, עמ' שסח
 וזהו "כתר יתנו לך ד' אלקינו מלאכים המוני מעלה עם עמך ישראל קבוצי מטה". כמו שהרעיש בזה פעם מרן אדמו"ר מוהר"ש זי"ע באומרו **מטה מטה מטה**, היינו שאפילו אלו שהם קבוצי מטה מטה מטה, במדריגות השפלות ביותר, שעוסקים בענינים הפשוטים והירודים, הרי אם רק עוסקים בזה לשם שמים ולכבוד ד' נהי' מזה כתר להשי"ת.

17) מסכת שבת - דף פח עמוד ב
 ואמר רבי יהושע בן לוי: כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא יצתה נשמתן של ישראל, שנאמר "נפשי יצאה בדברו". ומאחר שמדיבור ראשון יצתה נשמתן, דיבור שני היאך קיבלו? הוריד טל שעתידי להחיות בו מתים, והחיה אותם... **ואמר רבי יהושע בן לוי: כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקדוש ברוך הוא חזרו ישראל לאחוריהן שנים עשר מיל, והיו מלאכי השרת מדדין אותן, שנאמר "מלכי צבא-ות ידדון ידדון" (תהלים סח, יג) אל תיקרי ידדון אלא ידדון.**

18) בניהו - שבת דף פח: (ר' יוסף חיים זצ"ל, ה"בן איש חי")
 פירוש: כל אחד מישראל הן קטון הן גדול הן איש הן אשה, בא אליו מלאך אחד לאחוז בו לקרבו ולהחזירו אל מקום שהיה עומד, כאשה המדדה את בנה, וכמו משרתת המדדה את התינוק בתחילת הלכו שאין בכוחו לילך לבדו. והדבר יפלא, אמאי אצטריכו להכי, מאחר שהיו מתים והחיה אותם הקב"ה, יחיה אותם גבורים וחזקים כאשר היו בתחילה קודם מיתתם? ואמאי החיה אותם חלושי כח מאד שיצטרכו המלאכים לעשות שמוש זה להם? ונ"ל בס"ד, כדי להודיע למלאכים גודל מעלת ישראל עליהם, ואשר הם נקראים בניס למקום, יבואו בטענה של: "מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו" (תהלים ח, ב), לטעון בזה שהתורה שייכה להם דוקא... וכדי לברר דבר זה, עשה השי"ת שאחר שיחיו יהיו חיים חלשים מאד כתינוק שעדיין לא הלך ברגליו, וגזר על המלאכים שכל אחד יעשה לישראל שמוש זה הגרוע, דנמצא בזה נתברר שישראל גדולים ממלאכים, ואין להם פתחון פה לומר מה אנוש.

⁵ וכעין זה בזוהר הקדוש (פרשת תרומה, דף קסא). וז"ל: "...זכאין אינון כל אינון דמשתדלי באורייתא, ובגין דכד ברא קודשא בריך הוא עלמא אסתכל בה באורייתא וברא עלמא ובאורייתא אתברי עלמא..."